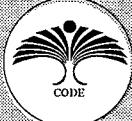

Boko 153 nan - songo d. 21
1998 SAN - ZULUYEKALO

Jekabaara

Cikela ceman n'a musoman kunnafonisében

a be bō kalo o kalo

Jamana baarada la BP: 2043 Bamako (Mali)

SANKAW NI FANAKAW YE KOORI GINTANW SEBE KE

NE 8-9-12

KALO LADILIKAN

- Sumanw furakeli kojuman be tali ke wale damadow kan.

- Furakeli waati
- Furakeli pōnpe sugandili
- Bagaji suguya
- Pili numanya
- Furakeli ji laben kojuman

- Tijenifenw jateminfurakeli

- tijenifenw kolosili,
  - Bagaji numan sugandili
- Nin bēs ye wale kerenkerennew ye walasa k'an ka sumanw tanga tijenifenw tooro ma.

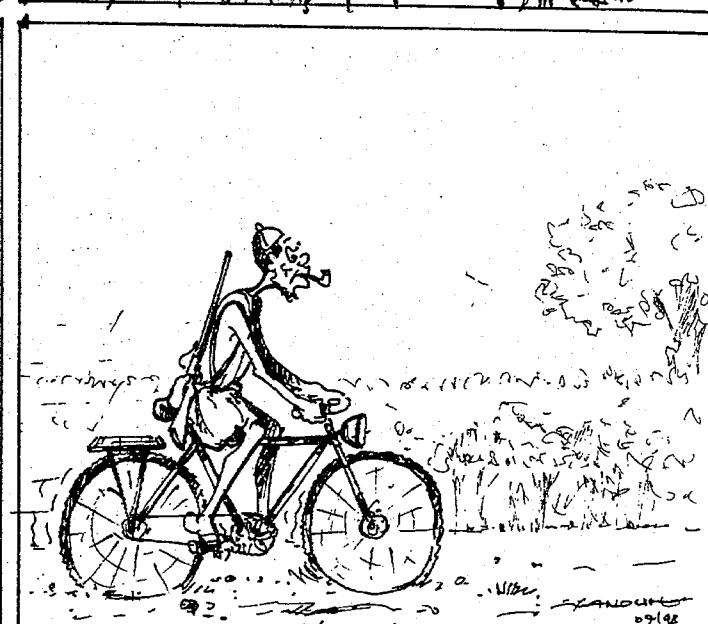
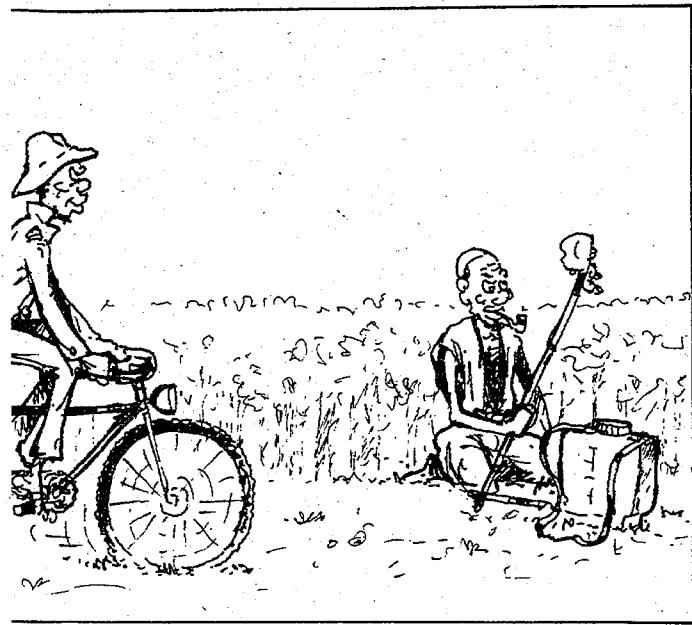

Dawuda Mace Dawa
Cinekuntigi dankan
CMDT nemogoso (Bamako)

KOORIJUMAN
TE SORO
FURAKECOGO
JUMAN KO

NE 5

SEBEN DILANBAGA = MAMADU LAREYA SISE
JEGEN LABENBAGA = NUHUN MADANI TRAWALE KO BANUN
BAYELEMABAGA = TUMANI YALAM SIDIBE

Sumansi furakelilan dilancogo jugu

Sumansi furamugu juguw fere la cikela dōw ma. O koson Enteripoli min yedjne polisisoba mogowye, olu wulila k'uj. An bēe b'a dōn ko yuruguyurugu mogow te dan wari dilan dōron ma. U be fen wēre caman yuruguyurugu. U ka kow sera cikelaw fana ma, bawo u be aporōn (n'o ye sumansi furakelilan dilan kojugu feereli u ma.) Aporōn numan be dilan Suwisi jamana kōnō, CIBA GEIGY fē, n'o ka lasigiden ye IPAMA ye Mali kōnō. Aporōn mugu bōrē kelen be feere dōrōme 90, wa a tē yeñēna, okoson yuruguyurugu mogow y'u sen don a dilanni na.

Cikela dō ye aporōn do san nka a sigar'a la ka da fura in n'a kecogo la, a n'a nafa tanya kan. Ola an ka cikela in sera SIPAMA kuntigi ma. Ne komi ko kelen dōron o ye fura sijuguya kodon. Furabōrenin neñēma dilancogo jugu in ka maasiba lasorota te siga to maa si la. Nka; a sanbagaw nata wulicogo furajugu in feerebagaw fē, o b'a to olu te bō kojugu in kalama sanniyōrō yēre la, ka masorō u be tōnōni dōrōme 20 de ye mananin kelen na. Ko dalen dōron SIPAMA neñēmaa tulo kan, o fana ye lakanabaga konjenininaw (Enteripoli) lasomi o yōrōn kelen bēe la. Olu fana ye wulikajo ke segesegeli dakun na. O segesegeli de nana se furajugu in mananin 2000 mineni ma ani jula naani. O julaw koni ma fen fo folo furajugu in lasebagaw ma u fē, ani a dilanyōrō kunnafoni folo sorōlenw b'a jira ko fura in ka tijeni ka bon haali seneñēn w ma, a be san minnu ka sabatili kanma. A be se ka bōne lase cikelaw yēre ma olu minnu b'a san dōnbaliya kanma. O ju be bō kolōsisira folo la. O kolōsili bēna ke sijolan baaradaba yēre fē min be Suwisi jamana kōnō. O b'a to lakefen minnu kera ka furajugu in dilan, o de be sidōn. Nka konjenininaw beko kan k'a saman walasa u bēna se k'u tēge da furajuguko in sokōnōje bēe kan...

Nin ye seben fan dō ye min bōra "Essor" kunnafoni seben zuwenkakalo tile 19 boko kōnō. A sebenbaga : Mohamedi Diko

A bayeləmabagaw : Mamadu Lareya Sise ani Tumani Yalam Sidibe

Nin kunnafoni seben San CMDT cikemara kōnō, yērekalan hukumu kōnō, n'o ye balikukalan neetaa sabatili sira dō ye.

San o san CMDT cikemara woɔrō, kelen-kelenna bēe b'u ka seneñēnen baara waleyalen kiimē, ka geleyaw neñō. Geleyaw la kunbaba min mana ye, o be ke baarabolo folo keta ye, n'o ye baara ye banbanda be ke min kan san kōnō fan bēe la.

O hukumu kōnō feerebolow be tige, walasa ka kunnafoni lase seneñēlaw ma, baara topotoli siratige la. San CMDT cikemara ye baara min sugandi o kadara kōnō, o kera koori furakeli de ye. Baara taabolo be ke cogo min, an bēna o neñō aw ye. Dugu damado kalandenw be fara nōgōn kan, ka koori furakeli waleya foro kōnō. O kō, u be je ka gafe seben, ka sōrō ka seneñēla dōw kunnafoni o kōnōko la, CMDT kalanfaw ka kolōsili kōnō. Nin b'a jira ko seneñēlaw yēre de be gafe in dilan. Nin baarasen ka kan ka ke misali ye CMDT mara tow bēe cikelaw bolo, balikukalan nafadonsiraw hukumu kōnō. O de kama CMDT cinebolofara y'a kanu k'a kunnafoni lajesen

Jekabaara kōnō, walasa ka cikelaw bēe, an'u ka balikukalanden jolenw bēe lajelen bō a kalama.

O siratige la taabolo saba be jo an nekōrō :

- Foli ni tanuni min ka kan ka neñin sankaw ma u ka nin neetaawale baara numan na, min b'a to u b'u yēre nafa, ani ka ke mogō wērew ma sababu numanw ye.

- Welekan be bila ka neñin mara tow bēe cikelaw fana ma walasa u k'u neñēma sankaw ma, nin baara in na, ka masorō dōjne kōnō, mogō si te ko bēe dōn, awa mogō si ko bēe sidōnbali te fana. Dō be dō dōn, dō tō dōn. E be dō mine dō fē, do fana be dō mine e fē neetaa dakun na.

- Kuma kuncé siratige la, an be se k'a fo mara kelen-kelen bēe ye u k'u cēsiri ka ko waleya min be bilasirakan bō mogō wērew ye cike yiriwa dakun na.

Anka Sankaw ka baara kelen kalan ani k'a faamu ! (neñēnew kōnō)

Fililatilen

Ne 6, boko 152nan (zuwenkalo boko) kōnō, jaabi laseli dakun na, ka se Masire Jara ma ka bō Faransi jamana kōnō, Jekabaara bakurunba sansongō ye sefawari dōrōme 1800 de ye (ni mogō min be Faransi n'a kērefe jamanaw kōnō); "kalo 12, boko 12).

Seben nekulukuntigi ka kalo hakilijagabo

Fen bēe hake be ka caya ka t'a fē an ka jamana kōnō. O ye taarekoba ye. Silamemisiriw ni tubabumorimisiriw. Dōnkeyōrōw ni dōlōminyōrōw an farikoloñēnajeyōrōw. Denladonyōrōw ani denba cogontanw ladontōnbaw fo ka se baaraden musomanw ka hake lakanatōnw ma. Baaradaw be ka caya i n'a fo baara nininaw. Nin bēe ye taareko ye. Nka, fen kelenpe min ye ne nimisiwasa nin bēe cērō, aw tō dōn wa ? O ye dōgōtōrōsow ye. A bēe fana ko te dēresi. N kan be kenyereye dōgōtōrōsow de ma.

Koɔri furakeli

Kuma nebilä

Nin gafe in nesinen don kerenkerenneny la koɔrisene cikedaw ma, walasa k'u kalan koɔri furakeli cogo numan na.

1ɔɔ : Furakeli kun an'a nafaw

A kun ye ka koɔri kisi bana ma ani ka fennanamaninw kele, walasa soro ka yiriwa, k'a nafa soro.

2nan : Koɔri fennanamaw an'u tijenino

- Koɔribulu dun ntumu : olu ye suguya saba ye

- koɔribulu melekentumu - (silepila). Ale ye ntumu ye min ka misen, a ne ye nuguji ye, a kunkolo finnen don. A be koɔri bulu mine k'u meleke.

- kuru-kä-seri ntumu - (kosimafila). Ale ye ntumu ye min ne ye nuguji ye ka taa jeman fe. A be koɔri bulu soro, ka wo koorilenw k'a la.

- koɔri nimi ntumu - (sipodogotena). Ale ye ntumu ye min be se ka ne camanta. Finman sira fila be a farikolo kan. Fanw torolen, ntumudenniw be koɔri bulu dugumala nimi. N'u kɔrobayala, u be koɔri bolow, feerew, kuruw ani ncemenw mine

Koɔrikuruduntumu

- Eliyotisi. Ale suguya ka ca, sanga ni waati bee tiri jeman fila b'a kerew la. A be koɔri, feerekuruw, feerew ani denw dun. A be koɔrikuru soro, ka wo koorilen bila a la, ka soro ka bow bila a ko kan. Eliyotisi be se ka soro senefen werew la, i n'a fo kaba, keninge ani nakofenw.

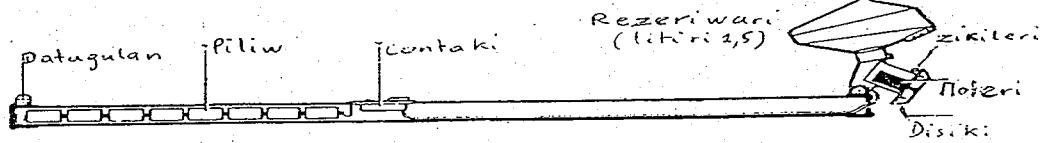
- Ntumu bilen negenman - (diparoyisi). Ale ye ntumu nuguiman ye ni tiiri bilenman caman b'a gannatege. A be koɔri kuru soro ka wo koorilen bila a la, k'a konfenz dun ka soro ka bo ton wo in konç.

- Eyariyasi. A don ka di ka bo tow la baw noniw b'a farikolo kan. A be koɔri feerekuruw ani kuruw mine, o be nani koɔri bolo binni ye.

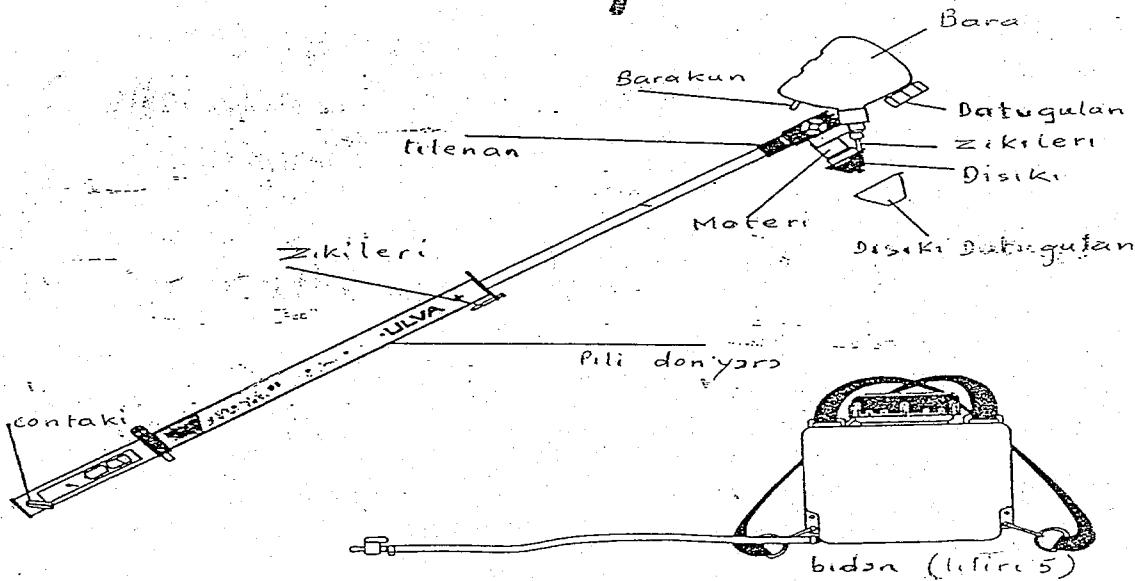
Koɔriji min fennanamaninw

- Piseron - (ofisi). Ale suguya ka ca.

Beritudi C8

Mikoro iliwa pilisi

A korobalen be fin. A be soro koɔri dugumala kan. Saminefe a be koɔrisun ji min, k'a fanga dogoya. Kawulada fe, a be bo ke koɔri kuruw ni koɔri jelen kan, min be ke sababu ye ka koɔri noro.

- Nkaraganin - (aleroyidi-temisiya). Ale be soro koɔri bulu kan. A denw ye neremtuguma ye. A korobalen, kaman naani b'a fe. U ka tijenii ye suguya fila ye. U be bo ke koɔri jelen kan k'o noro. U be se ka bana werew lase koɔri sun ma.

- Sira-wulu (pinezi - diderikisi). U be taama kulu ni kulu. Balikuw be koɔri kuru soro, ka kolow dun. Denw be koɔrikolo ji sama. O be ke sababu ye ka koɔri kuruw bin, k'u toli fana.

Akariyenw

Akariyenw ye fennanamaninw ye minnu yeli ka gelén ne na. U ka dogo, u be bugun joona. Kulu fila be soro akariyenw la.

- Tarisenamuw U ka tijenii damine na, koɔri bulu dugumala be fin, bulu dawolow be mine ka meleke dugumala fe. Koɔri bulu be soro ka fara-fara.

- Tebananikiw. U ye bulu minnu mine, olu ne be bilen ka taa nsira fe. N'u ye koɔri bulu mine kojugu, u be burun.

3nan : Koɔri furakeli nesigi baaraw

Olu ye baara damadow ye :

- ka foro suma walasa ka bagaji tata don.

- ka bagaji lana, a natuma na,
- ka bagaji tila a tilawaati la, ani dannidon fe,
- ka foro sijen ka je,
- ka foro kolosi waati bœ.

4nan : Bagaji suguyaw

Bagaji suguya ye saba ye CMDT kono. A bœ be nagami ji la.

- suguya fôl : Gomme 1 (Gomme): A be bulu dun ntumu ani kuru ni feere dun ntumuukel. A bidon be taamasen ni drapo binkenema ni bileman ye. A be ke ka furakeli fôl ani filanan ke.

- suguya filanan : Gomme 2 (Gomme): A be koorikuru dun tumuani koori ji min fenjanamaninw kel. A bidon be taamasen ni drapo bileman ni bulama ye. A be ke ka furakeli sabanan, naaninan ani duurunan ke.

- suguya sabanan : Gomme 3 (Gomme): Abe kooritijefenjanamaninw bœ kel. A bidon be taamasen ni drapo binkenema ni bilema ni bulama ani neremuguman ye. A be se ka furakeli bœ ke.

5nan : Furakeli ponpe

Furakeli be ke ni ponpe suguya fila deye kosebe : Beritudi ani Mikoro iliwa pilisi

Beritudi ye suguya saba ye, pili hake la.

- Beritudi C5, o ye pili duuru ye
- Beritudi C7, o ye pili wolonwula ye
- Beritudi C8, o ye pili seegin ye.

Beritudi sikileri min be ke ka koori furake, o ye binkenema ye.

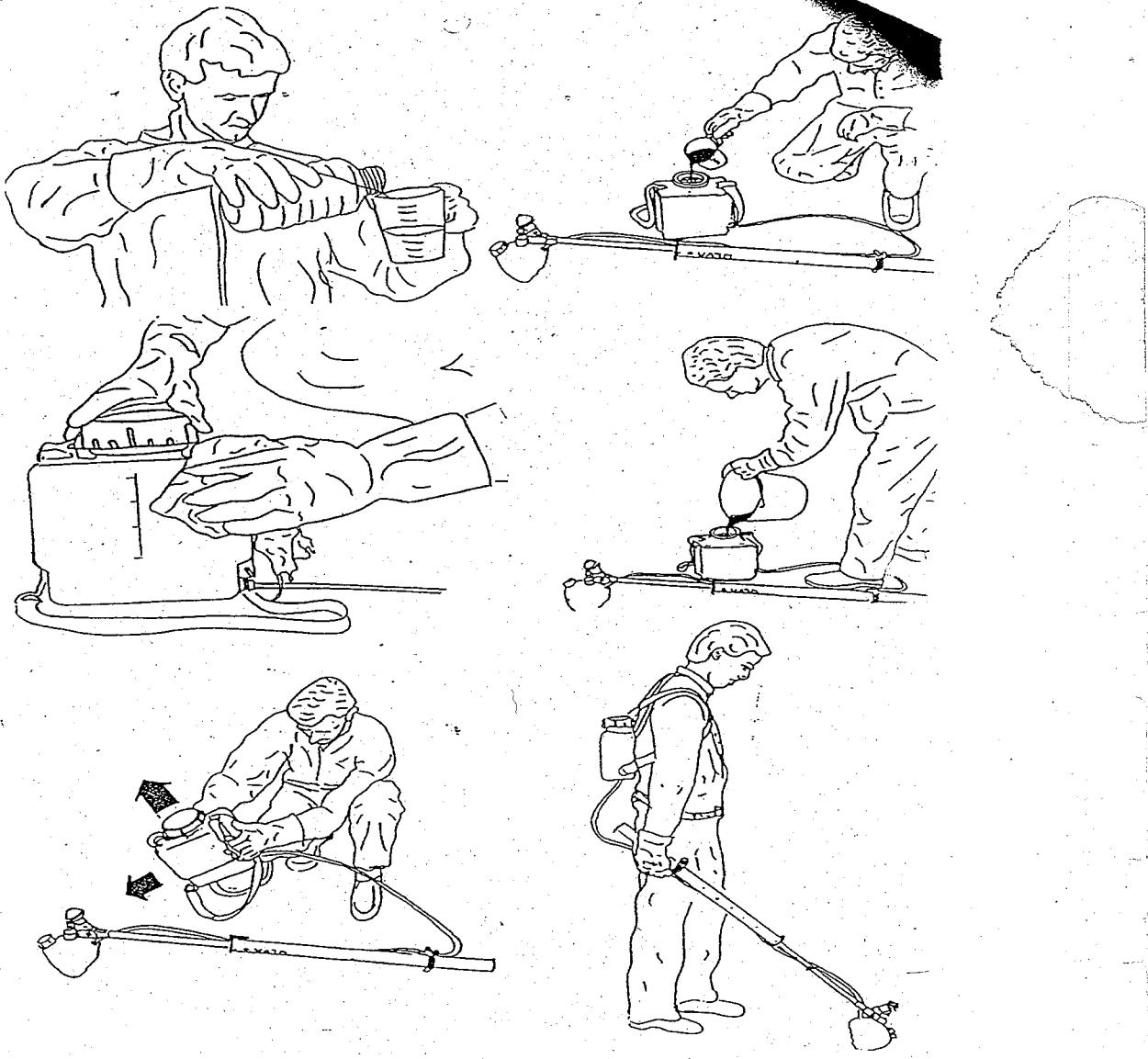
Mikoro iliwa pilisi sikeri min be ke ka koori furake o ye finman ye

6nan : Furaji laben cogo

Bagaji litiri kelen ka kan ka nagami ji litiri kononton la. O de be tari kelen furake. Bidon min be ke ka furakeli ke, o ye litiri duuru ye.

Ola, bagaji ni ji be nagami nin cogo la :

- Ji litiri kelen be ke bidon kono fôl,
- Bagaji litiri tilance be yelema o kan,
- Bidon be datugun ka ne, ani k'a kusu-kusu kosebe, walasa ubé nagami nogon na,
- O kofe, ji be ke bidon na fo k'a se

litiri duuru tiiri ma

- A be kusu-kusu ko kura, n'o kera, furakelibœ se ka damine

Kolosili : Furakeli be ke wajibi ni ji saniyalek ye.

7nan : Furakeli cogo

Furakeli ka kan ka ke walahatile walima lansaratile kono. Ob'a soro finje be ci la, ngomi te foro la. I be drapo siri, walasa ka finje taa fan don.

Bidon be da kôla, ponpe be bila finje taafan fe ka furakeli ke. I be walansababila, ka taama naaninan kono, i taamacogo kôla. I seginto i be walansababila, ka taama naaninan kono. Nka, i taato taamana walansababila, o ka kan ka jate saba in kono. N'i sera

foro dan na, i b'i yelema ka ponpe kunkolo to finje taafan na waati bœ.

Kolosiliw :

- Pili kuraw ka kan ka ke ponpe la sanni furakeli ka damine. Ponpe fakokelen pili la, o be kelen be se ka tari tan furake, walima ka lere tan baara ke.

- Furakeli man kan ka ke denmisenninw fe, fo mogokorobaw.

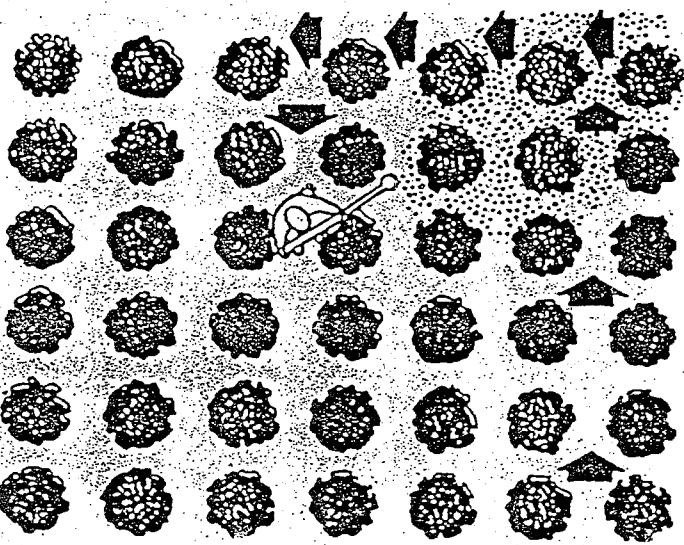
- Ni koori sun janyana kosebe, do be bo walansababila. I be taama sabanan na ka furakeli ke.

8nan : Yere lakanna cogo

Fini jenjion ka kan ka ke furakeli kama. I ka kan ka samana datugulen don. Ka foroko don i bolow la. Ka fen

fin
taa fan

Walat a cogo

don i kunkolo la, min be nun datugu. I kana dumuni ke, ka ji min ani ka sigaret min k'i to furakeli la. Bagaji mankan ka se farikolo ma cogoya si la. Baara bannen ko, i b'i ko k'i je, safune na. Fura be bila yoro keremkerennen na. Denmiseniw man kan ka se a ma. Ji ani dumunifew man kan ka ke bidon koro la.

9nan : Minenw ladon cogo

Bagaji be minenw kono jimi. O de kama, furakeli kofe, minenw ka kan ka ko kosebe ni safune ye. I be safune ji ke erezeriwari kono ka se a tilan ma, i b'a kusu-kusu kosebe, k'a fiye walasa

**A' ye
Jekabaara
san, k'a
kalan ani k'a
lajesen, n'o
kera, aw b'a
jeniyoro fin
fasokanw ka
bongolali la**

safune ji be furaji ko ka bo erezeriwari, nakori ani zikileri kono. Oko, i be zikileri bo k'a ko ani filitiri ni yoro werew.

Kuma laban

Nin masala in bee kofe, a ka ni anka sinsin kuma damadow kan, furakeli te ne minnu ko.

- Furakeli ka ke a kewaati la : ni klosili y'a yira fennanamaninw be koori la
  - Furaji ka don hake folen fe
  - Furakeli ka ke cogo folen na, o de la a nafa be soro
- Ni min be kunnafoni werew fe, a tigi be se lakoliden ma, min b'u ka yoro la.

**Zuwenkalo tile 21
merisugandi-
kalafiliw kera
here ni hakilisigi
kono. A to y'u
lakalili ye. Aw b'o
soro boko nataw
kono.**

U ko...

An ka politikitonw m'u joyoro de fa i n'a fo fasodenw bee tun b'a jini u fe cogo min. O de kanma jama y'u nangi n'u kan dili hakeba ye yereye-joyoroniaw ma merisugandi-kalafiliw senfe. A ka kan o ka ke taasiko y'an ka politikitonw bolo.

Jarala Fatumata Danbele
APEM (Kalafiliw demenjekulu)
nemogo

Jahadi min kera Sikaso, merisigi hukumu kono, o ye fen ye min man kan, nka an ka kan k'a don k'a tun be se ka bali ni fanga tigilamogow tun m'a jini ka ko wajibya ke, sariyabulon yere tun ye min bali.

Abuduli Wahabu Berte
PMDR politikiton nemaa

A kera cogo o cogo, yeresagoke walifentijne min kera Sikaso, merisigi senfe, o man kan hali doonin. Maa yere t'i ka sariya tige ka masorokunfeyorow be yen, maa hakebalilenw ka kan k'u jesin yoro min ma. O kanma, fen min kera Sikaso, kojuguba don.

Mamadu Gaku
COPP politikiton nemaa

Tine don, nanbara dow kera kalafili temennen kono. Nka u hake t'a to kalafili jaabiw ka labin. Mali mako te mankan lankolon si la bi. An mako be min na, o de ye fasoden fasokanubagaw bee ka sigikaf ye walasa an ka jemufanga in min b'a jujon na bi, o ka sankorota ani ka banban.

Iba Njayi
ADEMA politikiton nemaa do

Dine in koni. Hun. Dine in, fenjugu t'a bo awa fen juman fana t'a bo. A ka di i ko dinono. A ka go fana i ko bo. Aye t'otine n'ankalon jininkali ke senyererekoro ni desenyerekoro la.

Bugari Berenba Sako
ka bo Biriko mara kono - Kita

Ka furance don denw ni nōgōn cē : du ka netaa kilisi duman

K'a ta den bisimilayi la fo ka na se a arahamani ma, muso ni nani bē nōgōnna, a ni bōkabin bē nōgōnna. Bi ka fisa, sini ka gelēn. Bikasi ni sinijoré. E Ala !

Musoya ni nani, musow ni sēgen, aw ni nani. Musoya jōsen kelen o kelen, i n'a fo furu, den ko...o bē ye hamiko ye. Muso ka dijēnatigē gēleya bē damine kabini a bangedon : o don, denmusoman bē kasiko naani ke, ka sōrō cē ta ye saba ye.

Ni Ala ye denmuso d'i ma : i bē hami a lakanacogo la, ka hami a furu sōrōko la, furu mana sōrō, o batocogo a fē, o fana bē hami. I bē hami a densorokola, ka tila ka hami a denw ka sini na. Wa muso bē to nin hami banbali la fo ka saya s'a ma. Muso mana furu, a be fēn fōlō min nini, o ye den ye.

O ye wajibi ye, bari ni muso min ma bange, o sōn te dan ka ban. Konan tōgōlako man di, bēs bē dō fō. A ka c'a

la du badenyasira ni limanayasira bēs bē ke kōkan.

Bange ye musoya gundo min ye, o bē to e ma kunfan na. Ka sa ka den to i kō, o ye bēs haminanko ye dijēnatigē la. Ala k'o latige bēs ye. Amina

N balimamusow den ye Ala ka sōnfēn ye. O kōfē, an ka kan k'a pini ka denw ka kēneya n'u ladamuko numan sabati. Nka o te sira sōrō ni bangew ma mabo nōgōnna. Furance donnī denw ni nōgōn cē, o be ke sabatu ye den ka fa sin na, barika sōrō, ka bo a yēre la ka nē. O de koson, an ka na bange ke nōgōndanko. Wa sinaya bennēn bē fēn bēs la fo denwolo. E, aw yēre k'a laje ke, e furula ka den wōorō sōrō i sinamuso bolo, e kofo e ka temen o la san damadō kōnō. O ko bē laban mun ma ? bange kēko kelen bē min bo muso la, Ala de b'a don, wa n'a tugura nōgōnna muso fanga be ban pewu, pewu. Den te barika sōrō, sinji

nēnama te sōrō, den te kēneya, ba bēs sēgen, fa be boloban pewu. O bēs bē na ni mun ye : den dō bē ke ka dō nōgōdon.

Nibangetugura nōgōnna, a ka gelēn i ka sigi i ka wolo suma na. O de la n balimamusow walasa an ka duw ka diya, an ka furance don an denw ni nōgōn cē.

Fanta Kulibali

Politikiko taabolo

A bē fō an ka bamanankan na ko : ni mōgo y'i seko bēs ke, i be sigi i kēnēko lebu senkōrō. Yali o de y'an ka fansitōnw (fanga sinamatōnw) cebaw ta ye bi wa ? Hali n'o tē, a kelen bē i n'a fo u b'u dēsekēne kan. U ye jama wele ko maa bēs k'i ban fanga n'a taamasenw bonyanin'ulakodōnni ma. o wale o sifilefēn fōlō yēre tun ka kan ka ke zuwēnkalo tile 21 méri 19 sugandi kalafiliw de ye. Jamāna dun bora i ko kōnōkulu ka s'o kēn kan. Yali o bē mun jira ? Maaw tiger'ula de wa walima maa t'u kō de ? O si tē. Min don o ye danmatēmēwale de ye. Yali an ka peresidan kōrō dō yēre ma deli k'a fo wa ko : N'i ye dan sagon, dan fana b'i sagon. O peresidan kōrō dun lākodōntōn fana bē fansiton ninnuna. Munna o nēmaa m'u ladi ? An ka politiki cebaw, fanga ni fansitonw bēs, an k'a dōn ko politiki kōnō gēleya ye juru manama de ye. N'i y'a saman ka se yōrō dō la, i b'a bila. N'i ko i b'a saman ka s'a dan na, a bē tīgē. A dun ka c'a la, a bē tīgē a samanbagā de kan !

Tumani Yalam Sidibe

Bamananya tē kolankolon ye

A ka c'a la, denba caman bē hami n'u denw ye ka da "sufemōgōw" ka maasiba kan. Kilisi dun b'o la. N'i den bē siran sufē, k'a jatigē, i b'a ta ka a lada a kōnō kan i sen kan. O b'a sōrō situlū b'i bolo. I bē den mun kōsēbē n'o ye. A munto i bē kilisi in fō ni "tubisimilayi" ye ; "sū-ro-fēn ; dibi-ro-fēn ; dogonfēn-w-ro-fēn. Ninnu bēs bēnna fin de ma. Fin gelēn. Nka, kōrōduga y'o masiri ni sabu ye. Sabu de ye fēn bēs tana ye. Maa ye sabu don ne den karisa ni surōfēn cē Ala k'a don an'un cē, maa m'a don u cē Ala k'a don u cē. Ne ko Ala, ne ko a kira ; ne ko bulondaw.

Ni cē don, kilisi in bē fō sījē saba. Ni muso don, a bē fō sījē naani.

Jigi Mariko

Cēdala, ka bo jago dugu kōnō (Welesebugu)

Fana cikemara ye koori toni 500 000 soroli nənajew ke

O nənajew daminenja jumadon məkalotile fələ, misibotile waati la Fana balontankene kan, ni balontan ye, min temenna Fana ni Joyila balontanjekuluw ni nəgən cə. Olu tun ye u wasadon Kənəbugu ni Baraweli la.

Balontan in kuncera ni Fana ka se ye. O kera Joyila ni Baraweli kubeda nəməgəw ani politikitənkuntigiw bəe ne na. Mamadu Ture, o min ye Fana cikemara nəməgəc ye, o ye kuma ta ka nənajew hukumu pereperelatige jama ye, k'a jira ko balontan ninnu na, dugu kelen ma se sorə, ko balimaya ni kelenya de kərətara. A ye dugawu ke, o ka ke badabadako ye, ka dunkafa ni kəorisəne səmentiya an ka mara kono.

O kəfə, nisənjalaw dira balontanjekuluw bəe ma.

- fələ : Fana ..... d. 20 000
- 2nan : Joyila ..... d. 15 000
- 3nan : Baraweli ..... d. 10 000
- 4nan : Kənəbugu ..... d. 5000

Balontan ni farikolojenaje təw bə yiriwa ni minen fən o fən ye, olu bəe do dira jekulu ninnu ma, k'a nini u fə, u k'u cesiri farikolojenajew fə, bawo olu de bə kənəya sinsin, baara tə ne min ko.

O don kelen sufə, Jabate, ni fəlikaramogəc don Kucala, o n'a ka fəlijekulu ye jama nisəndiya, Dirisa Keyita, CMDT nəməgəba ne na. O kəne kelen in kan, Fana cikemara ye walenumandən ke, k'a nəsin a ka cikela 50 n'a ka baarakəla mögo 10 ma, minnu kera nənaw ye ninan cikesan kono, ka d. 10 000 ani nəgətoni kelen di u kelen-kelen bəe ma.

Musojekulu 6 fana yenisəndiyalaraw sorə.

- d. 10 000
- nəgə bəre 6

- nakəbaara minənw.

Sibiri, məkalotile 2, nənajew kuncelidən, jama taara Kəla. Kəla ye cikədugu ye min bə Fana ni Joyila cə. A ni Fana cə ye kilometrə 26 ye. Km 14 b'a ni Joyila cə. A bə Joyila marabolo de fə.

CMDT nəməgəsoba mumə, ani cikemara nəməgəw bəe ye nəgən sorə o don kelen in na Kəla, ka fara Joyila kubeda n'a ka fəlikelaw kan, ka jamanakuntigi, peresidan Alifa Umar Koñare, n'a ka minisiriwanilasigidenw, ni jamana dəməbagaw bisimila.

Dunanba ninnu kubenni na, mögo si m'i to to. Jama cayara fo ka kolabənnaw dabali ban. A jama hake tun bə se mögo 2000 ma.

Faamaw sigilen kə, dugutigiye jama fo, k'a bisimila, ka kuma di dugu səbenjənəbəla ma, a ka dugu jira dunanw na.

Kəla ye dugu ye min sigili ka ca ni san 300 ye. Duguməgəwhakəye 1096 ye : muso 635, cə 461. Siya 3 bə Kəla : bamananw, fulaw ani mijankaw. Dugutigiya bə Fonbalakaw bolo. Olu ye bamananw ye.

- Cikəda mumə ye 120 ye.

- Cikəda 107 ka cikəminənw dafalen don; Ala ni CMDT y'o sababu ye.

Kəla kera duguyirriwatən ye san 1979. Baara minnu kera o hukumu kono, olu file :

- mangasa 5
- balikukalanço 1 (kalanden jolen 174 : muso 22 ani cə 152).
- basikili 1
- Moto 1
- A n'a kərefeduguw jera ka :
- lakəliso 1 jo
- lakəlikaramogəw siyərə jo
- niyərə ta dəgotərəso ni dəgotərə siyərə joli la ani ka kafojiginew kəsu kelen sigi Kəla. Musow'yutəgəla jekulu sigi sen kan, k'u nəsin cike, jagomisen ani baganmara ma.

Dugu y'a nəniya ka tilepənpekələn kelen sorə, ka musow ka nakəbaaraw tiimsə, ani ka kuran don dəgotərəso la. O la, a ye wele bila dəməbagaw ma, ka dugawu ke sanjinafamaw ka na, cike ka yiriwa.

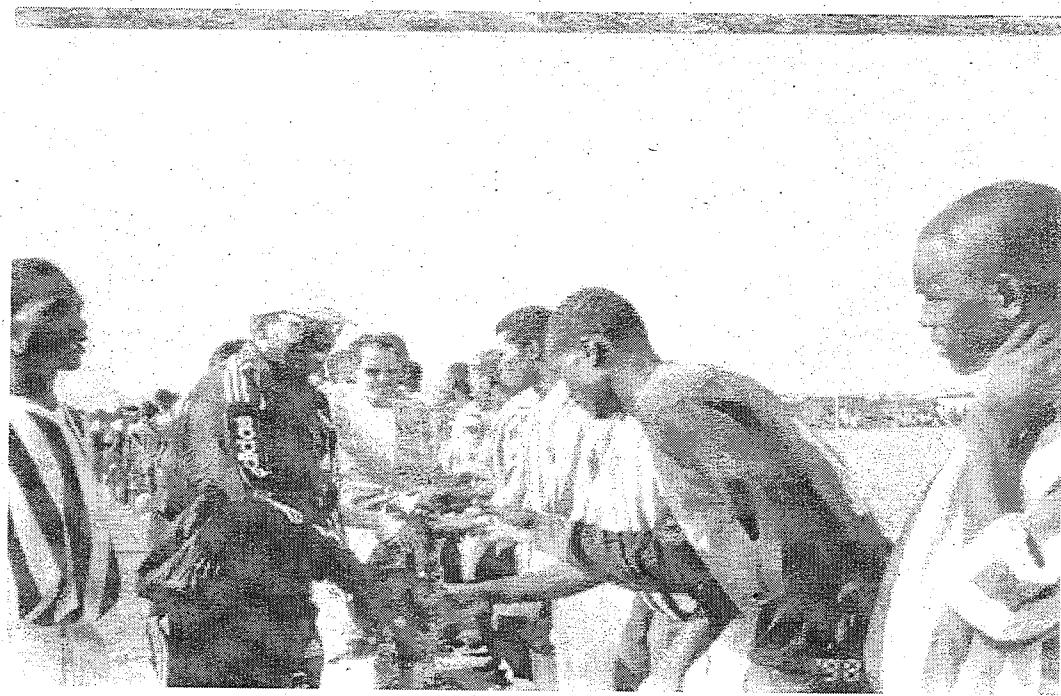
Joyila kumandan ye kuma ta, ka faamaw fo, k'a ka nisəndiya jira ani ka

tanuni ke k'a nesi CMDT ma, kerékerénnenyia la, Fana cikemara baarakelaw, u ka cesiri la, ka netaasiraw don cikelaw koro, ni k'u deme soró yiriwali ni hadamadenya sinsinni feerew ye. A y'a ka kumakan tijetigiya ni ninan kanpani (baaraasan) senefenw sorolen hakew ye, k'a jira ko dunkafa fana be Fana cikemara kono.

- koori toni 114 599
- kaba toni 68 915
- keninge toni 135 944

Kumandan y'a ka kuma kunc ni dugawuye ka barika don halisa, CMDT ni cikelaw ani kubeda seriwsida tow ka baarakelognonya na.

Cikelaw ka minisiriye folilase CMDT ma, a ka baaraw bolodalikojuman na, n'o de y'a to an be kene in kan bi, n'o ye koori toni 500 000 soroli nenaajew ye, k'a sementiya ko Mali de ye nana ye farafinna koorisene jamanaaw ce la, ka do fara jamana ka dawula kan, k'a jira fana ko CMDT de ka baaraataabolo ka ne. A y'a jira ko waati la, gelyea donnent koorisene kan, CMDT baarakelaw jena u niyoro dow ko, ka gelyaw lateme a ka cikelaw kan. Oye ko ye min ye ale minisiri nimisi wasa, k'o foli lase CMDT nemogow n'a baarakelaw bee ma. Kokoorisene doron

ma yiriwa, ko dunkafa fana sabatilen don CMDT ka cikemaraw bee kono. A ye dugawu ke CMDT ni cikelaw ka baarakelognonya ka sinsin walasa san o san an ka nogon soró nin kene in nogon do kan jamana ka yiriwa.

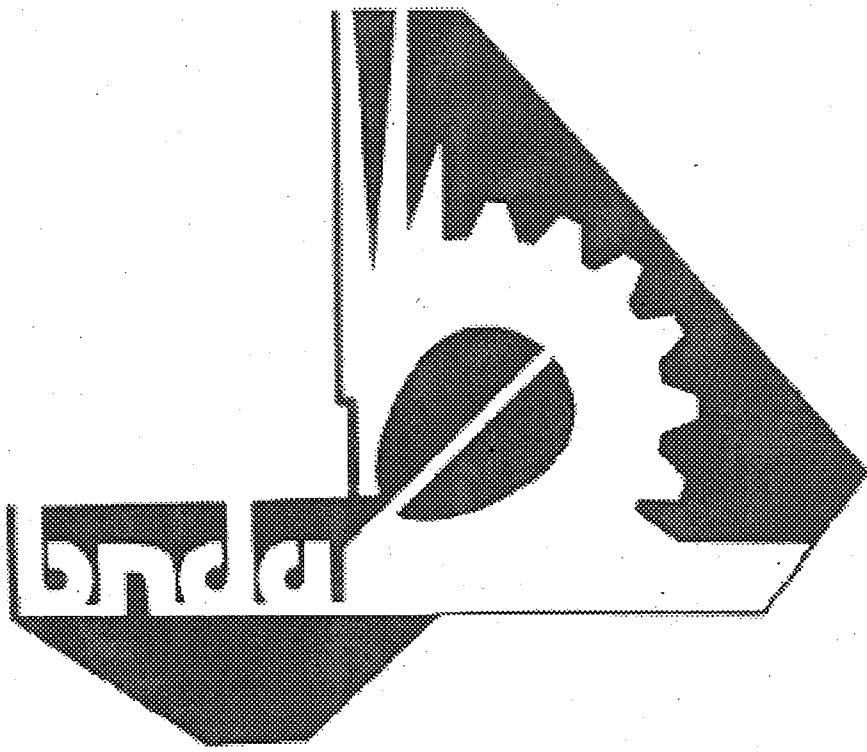
Jamanakuntigi, peresidan Alifa Umar Konare, y'a ka foli ani jamana ka walenumandon lase CMDT ma, a ka cesiri n'a ka baaraw taabolonuman na, n'o de kera sababu ye ka soró ni hadamadenya yiriwa a ka cikemaraw

bee kono, ni ka faso kunnawolo dije kooribaaralaw ce la. A y'a ka danaya kuraya CMDT nemogoba yoro, n'o ye Dirisa Keyita ye, k'a nini a fe, a ka ninan soroba in lakana kojuman, k'a don ko, sanw bee te cikela ka sorosan ye. K'a nini CMDT ni cikelaw fe u ka ben, u k'u ka kelenya sinsin walasa netaa ka sabati. A ka na fo bi sama, sini sonsan. Peresidan Alifa Umari Konare y'a naniya ko yanni san damadow kono, an be koori toni 1 000 000 soroli nenaajew ke. K'a be o fo, bari a dalen don CMDT n'a ka cikelaw la. K'u ka baarakelognonya n'u ka baaraw taabolo y'alenimisiwasa, k'o da kooriba soroli, dunkafa ani baganmara sabatili la.

Jamanakuntigi ye kunnafoni di faso kunkankow kan, n'olu ye lakoliko ani politikiko ye, k'a nini bee fe u k'u sendon wotenataawla, nemogolaadiriw ka sigi marabolow kunna, ka fanga seginniso (desantralizason) sementiya, ka jemufanga sinsin jamana kono.

Peresidan Alifa Umar Konare y'a ka kuma laban ni dugawu ye Mali n'a demebagaw, ani jamanadenw bee ye.

(A to be ne 12 la)

«BNDA»
MALI SENEKELAW
KA SORO YIRIWALI
WARIBON
NEMOGOYASOBA

KOORISENE JAMANA JURU DONCOGO KURAW

Dantigélikan : Mali senekelaw ka soro yiriwali waribon, n'o ye «BNDA» ye, a ce ni cikélaw ni cikéjekuluw ce ka sani. A tulo majolen don u ka kumaw fe ani fana a be a ka baarakébolo ben u makow neni ma. O de koson, juru doncogo kuraw sigira sen kan a fe k'a damine 1998 san zanwuyekalo la. Ka da waribon ka jateminew kan ani a jenogon ka lajiniw kan, yelema ninnu donna juru doncogo la :

- minenw sanni nebila seereyasében binna ka bo jurunisében na. Nka AWE ka lajeba de be minen santanwsongo sanfeda dansigi.

-k'abó Koorisene Yiriwali Baarada (CMDT) ka nogojuru donnenn na, waribon te wari sara feerekélaw si ye mogó no na tugun. O koro ye ko juru nininen labilali be ke Awewyere de ka konte gansanw na.

«BNDA» nemogoyasoba b'a nini a jenogon kelen-kelen fe, ani cikéjekuluw fe, u mana fili walima a mana fen o fen kólosi, a fili walima a nanbara mana bøyoro yoró, u ka fili walima a nanbara in labo teliya la o yorónin kelen na, walasa waribon ka baaraw be ke cikedugulamogow sago ye.

1. JURUDON SEBENW LAJELI

1.1. Jurunisében labenni

Awew ka jurunisében te laje ka soro Lajeba ma sonbaara ketaw n'u juruw tali ma. Min ye juruw ye, Awe be minnu tila dugu jurutalaw ni jogon ce, fo Lajeba ka je ni jurutala kelen-kelen togo ye.

Tonsigisében be bo Lajeba tonsigi kono. Awe nemogow ka se Awe mogow ma minnu be tonsigi kene kan, olu be u bolono bila a la. Cikélaw lafasalitón nemogojekulu (Sikowu) ni CMDT baarakela, koorilakoliden be a taamasiyenku be a ko kalama.

Lajeba be nin dantigeliw ke jurunisében kono :

* juru ninikunw,
 * jurutalaw tōgōw,
 * Lajeba sōnna minen santa
 minnu ma, olu sōngō sanfeda,
 * minen nininenw hake,
 - juru wērew lakodōnni (hake,
 saracogo). Awe bē a ka juruw
 lakodōn cogo min, jurujinina
 kelen-kelen fana ka juru wērew
 bē lakodōn.

Minenw sanni nebila seereya- seben te don jurujiniseben kōnō tugun

1.2. Jurujiniseben lajeli :

Juru sōrōli bē bo Awe ni jurutala
 kelen-kelen ka se la, se min bē u
 ye ka juru sara (kēne sēneta hake
 sēgesēgeli, kēne sōrōw, sōrō
 mumē, wari sōrōta). Wari min bē
 ke ka juru sara ani wari sōrōta
 mumē bē sanga nōgōn ma.
 Kērenkerennenya la, juru
 saracogo nasira la, ka nōgōjuru
 senbo a la, juru tōw mana fara
 nōgōn kan, o man kan ka tēmēn
 Awe walima cikela jurutala kelen-
 kelen ka wari sōrōta 35% kan, nō
 ye kēme o kēme dōrōmē 35 ye.
 Wari sōrōta ye hake ye min bē to
 nōgōjurusarata bōra warisōrōlē
 mumē na.

2. JURU DONKANW

2.1. Cikēminēnjuruw :

- kuntaala : san 4
 - naniyajirawari cikēminēn folō
 la : foyi

- naniyajirawari juru tōw la :
 (cikēminēndafa, numuw ka
 kurandimotériw, jisamapōnpe
 moterimaw...) dugumada hake ye
 10% ye, kēme o kēme dōrōmē 10
 warije.

- jigiyaw : Awe mōgōw kan dili ani
 kōrisōngō bilali waribon na.

2.2. Makōnēminēn wērew

«BNDA» bē magoñēminēn wērew
 don Mali woroduguyanfan mara
 sēnekēlaw la ka dan a yēre ka se
 bēre la a ka bolodaliw nasira la.

- kuntaala :

* kuntaala surun : san 2 ye
 sanfeda ye (jabaranin, arajo,
 firizideri, mankankōrtalan, fēn
 wērew...)

* kuntaala mankan : san 4 ye
 sanfeda ye (sojōminēn, mobilēti ni
 moto, nēgesinsan, ...);

- naniyajirawari : jurumumē 30%,
 kēme o kēme dōrōmē 30 ;

- jigiyaw : Awe mōgōw kan dili ani
 kōrisōngō bilali waribon na
 («BNDA»).

3. WARI LABILALI

«BNDA», Mali Sēnekēlawka Sōrō
 Yiriwali Waribon te minenw sōngō
 sara u feerebagaw ye tugun kā bō
 «CMDT» ka nōgōjurula. Minen sanni
 seereyasēben diyagovalentē tugun
 wari labila waati la. Sisan, «BNDA»
 bē juru nininen wari labila Awe yēre
 de ka kōntē gansan kōnō. Wari te se
 ka labila tugun kā sōrō Awe mōgō

saba (a dōgoyalen yō ye) m'u
 bolonō bila, warilabilasēben na,
 min misali file : An sōnna «BNDA»
 ka sēfawari dōrōmē... sara juru
 N°... la ka a bila ... Awe ka
 kōntē gansan N°... kōnō. Ka a
 damine bi la, nin misali bē sōrō
 bēnkansēben bēs kōkan. AWE ka
 cidenwyēre bolo bē minentigisara,
 saracogo min ka di u ye
 (warimugu, ka wariyelēma kōntē
 ni nōgōn ce walima sēki).

Awew ka kan ka minen sannen
 seereyasēben lase «BNDA» ma,
 a ka u mara u ka bankilasēbenw
 na.

Ni wale ninnu ma labato Awe
 min fē, «BNDA» te juru wērew don
 o la tugun.

Awew kā dōn k'u ka kan ka
 ciden naāni sugandi walasa olu
 ka Awe joyōrō fa «BNDA» la.

JURUJINISEBEN TE TAA SEBEN MINNU KO

- lajinisēben sēbennēn bolo la :

- dugu lajeba tōnsigisēben,
 lajeba min ye lajinisēben
 yamaruya ;

- Awe kunnafonisēben ka
 pereperelatige ke ka nēsin a ka
 biro mōgōn'a ka baara kelenwani
 a ka sōrō tēmennenw ma ;

- Awe ka forobakandisēben ;
 - kandisēben wēre in bē awe ka
 nafolo sōrōta bilali yamaruya
 waribon na.

K'a jini Ala fe a ka CMDT n'a ka cikelaw son sanji nafamaw la.

Kumaw kelen ko, jaladi kera jamanakuntigi fe cikela daw ani baarakela daw ma.

Kola lakolidenwm'utoto. Uyedonkili da, min kononakuma be CMDT joyoro jira jamana kono, k'a ta cikeduguw la. K'olu te u faso bila walifaso ye. U be fasobaara fe ni tungafetaa ye.

Kalanden jolenw ye poyi 3 kalan minnuye welekan ye cikelaw ma. Uka CMDT ka laadilikanw labato, ka cikeda lakanani baaraw matarafa ani ka wari bila banki la k'a tanga tijeli ma.

Jenajew kuncera ni Kola "AV" ka baarakelenw fileli ye ani ka taa foli bila dugu cekorobaw la dugutigibulon kono.

Tilelafana dunnen ko, dunanw ye sira jini ka segin Bamako. Nin mogoba ninnu bee ka nali Kola, CMDT ka koori toni 500 000 soroji jenajew hukumu kono, o kera ko ye min be meen k'a lakali. A be ke sababu ye ka dusu don Fana cikemara senekelaw bee la, k'u nesin soro yiriwali ni hadamadenya sinsinni baaraw ma, ben ani kelenya kono.

Jekabaara

Labolikuntigi

Tumani Yalam Sidibe
Sebennekulukuntigi

Tumani Yalam Sidibe
Sebennekulu

Bakari Sangare

Amadu Gani Kante
Bakari Kulubali

Jekabaara ni ONG cesira
taamabaga

Fanta Kulibali

Negew kubaga

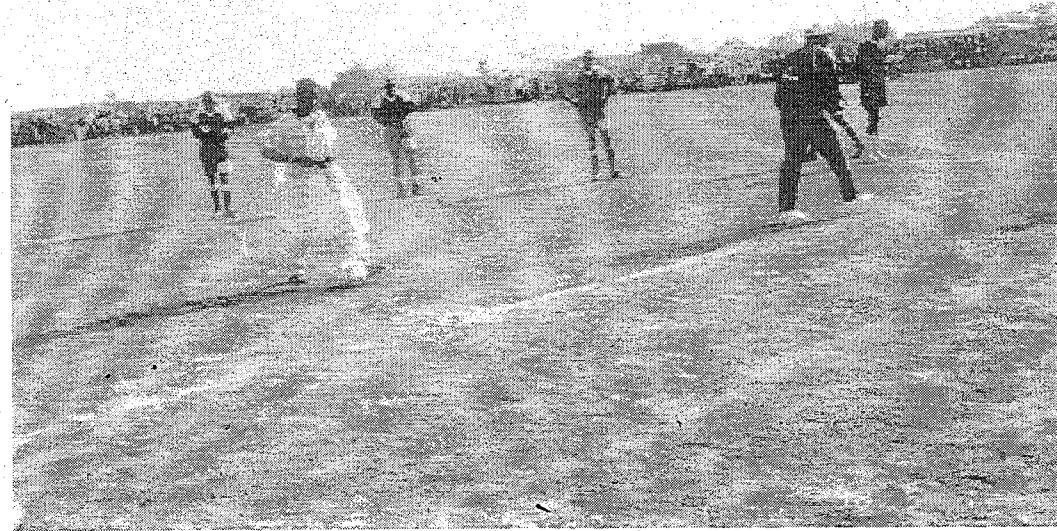
Nuhun Madani Tarawele ko
Banun

Baarakenogonw
MAKOI, SNV, OCED

Hakebota:

11 000

Jemukan lase

Koori soroba seli in kera CMDT mara wooro kelen-kelen bee la don kelen. Awa, abee kera sigida CMDT kuntigi n'a marakuntigi ani faso Mali minisiri kelen ka jemaaya kono. I n'a fo an ka San lasigiden (CMDT hukumu kono) y'a jira cogo min, n'o y'an balimake Saka Dunbiya ye, Sankaw ka gintan kera worokarilen ka su samandon ye. Minisiri min tun b'ale kene kan, o tun y'an balimamu Jarala Hafusatu Cero ye. Defileba kera ka kon wulafentolatan ne, min senfe, Sankaw ye senekelaw n'u ka minenw joyoro ye. Maa caman ye kuma ta ka jama fo ani ka kene in lakali nefo bee ye. San marakuntigi b'o la ka fara minisiri Cero kan. Sankaw ka gintan kera wale ye min be lakali bo. A kera ken ye fana kuma kera bee lajelen joyoro kan yoro min netaa yiriwaliko la : ce ani muso ; cikela ani CMDT baarakela fo ka se forobabaarakela ma.

Wulafentolatan kera denmis en bijenkenew fana nogon kariyoro ye nogon na yoro min adamadenya ni nogonkanuntolatan senfe.

Ladiyalifen caman fana dira gintan in senfe. Nka, in'a fo kumatigi kelen-kelen bee da ser'a ma cogo min, gintan in ka kan ka ke ko damine de ye CMDT kono, a man kan ka ke ko laban ye. An hakili la, sanwere, an badenké Siya Dunbiya be keneba were lakali an ye.

Jekabaara sebennekulu

CMDT mogo minnu ye sebenni ke boko in kono

Madu Yusufu Sise - Bamako

Dawuda Matiye Dayo - Bamako

Mamadu Lariya Sise - Bamako

Usumani Tarawele - Fana

Daniyeli Kulibali - San

Amadu Teli - Sikasso

Musa Zana Tarawele - Kucala

Siyaka Dunbiya - San

Yusufu Jimé Sidibé - Kita